

Entrevista a Ciprià Ciscar, candidat del PSPV-PSOE per la circumscripció de València

“El PP no il·lusiona a ningú: tracta de crear desil·lusió”

Ciprià Ciscar (Picanya, 1946), vice-secretari general del PSPV-PSOE. En l'anterior legislatura va formar part de les comissions d'Educació i Cultura i d'Afers Estrangers, com a vice-president. Per segona volta ha tornat a estar confirmat com a cap de llista al Congrés dels Diputats.

Quan vostè va deixar el govern autònom per encapçalat la candidatura al Congrés dels Diputats, es va interpretar com un càstig. Tornar a ser el primer candidat, tal i com estan les coses ara, ¿és un premi?

—Ja vaig dir en aquell moment que representava encetar una etapa diferent. Que havia estat vuit anys al davant d'una responsabilitat en el govern valencià, que s'havia considerat suficient i que començava una altra etapa. I avui, després del transcurs de la present legislatura, ens trobem en un altre moment en què, de nou, tractarem d'obtenir prou confiança per a encetar una altra etapa.

—*Les enquestes ho posen complicat.*

—És una etapa diferent, és cert. Poden apreciar-se majors dificultats. Aquestes eleccions són més obertes, no hi ha res decidit abans de començar. I també per a nosaltres és un estímul que això siga així: ens obliga a treballar amb més força, amb més il·lusió. La decisió dels ciutadans permetrà decidir si es vol una majoria de progrés, que es va estructurar ja fa uns anys, o si els electors volen una situació de regressió. I en aquest sentit nosaltres pensem que la majoria de la societat vol donar un nou impuls a aquesta etapa de progrés.

—*¿El del PSOE és un projecte esgotat o hi ha un cansament de les formes?*

—No crec en absolut que el PSOE tinga un projecte esgotat. Estem davant d'una nova etapa en què és necessari donar un nou impuls, inclús entrar en la realització de la reforma de les reformes, perquè pels socialistes, que creiem en la reforma i en la innovació, tancar-se d'una manera auto-complaent en el que un ha realitzat seria no participar en la dinàmica de la història, que per altra banda és on estem immersos. El PSOE ha realitzat unes transformacions importants a Espanya, es pot afirmar que l'etapa socialista és la que ha donat més estabilitat, la que ha permès re-

alitzar majors transformacions i ha donat majors nivells de llibertat en la història democràtica del país. També és cert que molts dels canvis que s'han introduït han creat una nova situació en la mateixa societat, que demana un impuls nou, reformar algunes de les coses que ja s'havien realitzat i, sobretot, respondre al futur des d'un projecte intens i renovat.

—*En la nova situació de la societat també deu haver influït el clima de corrupció dels últims temps, ¿no?*

—Quant al fet de la corrupció s'ha de distingir entre qui la utilitza com un instrument de desprestigi generalitzat polític i social i qui, a la vista de fets controlables —que ho són perquè són singulars—, posa mesures perquè no es produeixen, o si es produeixen, es tallen. Qui la utilitza no es preocupa tant del valor ètic que la societat ha de tenir com de llevar prestigi a qui en té, probablement perquè així es consideren més iguals. Al llarg de la història, els valors ètics han estat més defensats per uns que per altres. Els socialistes volem establir mesures, i així ho proposarem, d'eradicació de la corrupció.

—*De fet, han anunciat una bateria de mesures, però ¿ja es poden concretar?*

—Es concretaran molt prompte, però hi ha una primera part que afecta directament aquells que han de fer exercici polític, a través de declaracions públiques de béns, de patrimoni, d'ingressos i la seua procedència. Això aclareix el panorama de la situació política, però d'una altra banda és necessària l'adopció de mesures que dificulten la pràctica singular d'aquests comportaments. I si es practiquen, s'ha d'expulsar de la vida pública els que actuen així. I hi ha una altra qüestió pendent: la que fa referència a la transparència en el finançament dels partits polítics. S'han d'establir les fonts del finançament dels partits, i han de ser clares i conegudes pels ciutadans. Per tant, s'adoptaran mesures legals en aquest sentit, i també aque-

lles que permeten la regeneració de la vida política.

—*¿Ha hagut de passar tant de temps per a arribar a aquestes conclusions?*

—Crec que, al contrari, ha transcorregut poc de temps. De l'any 77 fins ací, que és més o menys l'edat que té la democràcia, no són molts anys en el conjunt del que representa la consolidació democràtica d'un estat. En altres llocs duen molt més temps i els problemes han sorgit, potser, amb major dimensió. El fet que Espanya porte aquest curt període permet ajustar molt més les coses, donar remei a situacions, corregir fets concrets i, sobretot, encertar al màxim en el finançament dels partits.

—*¿No ha reaccionat tard el PSOE?*

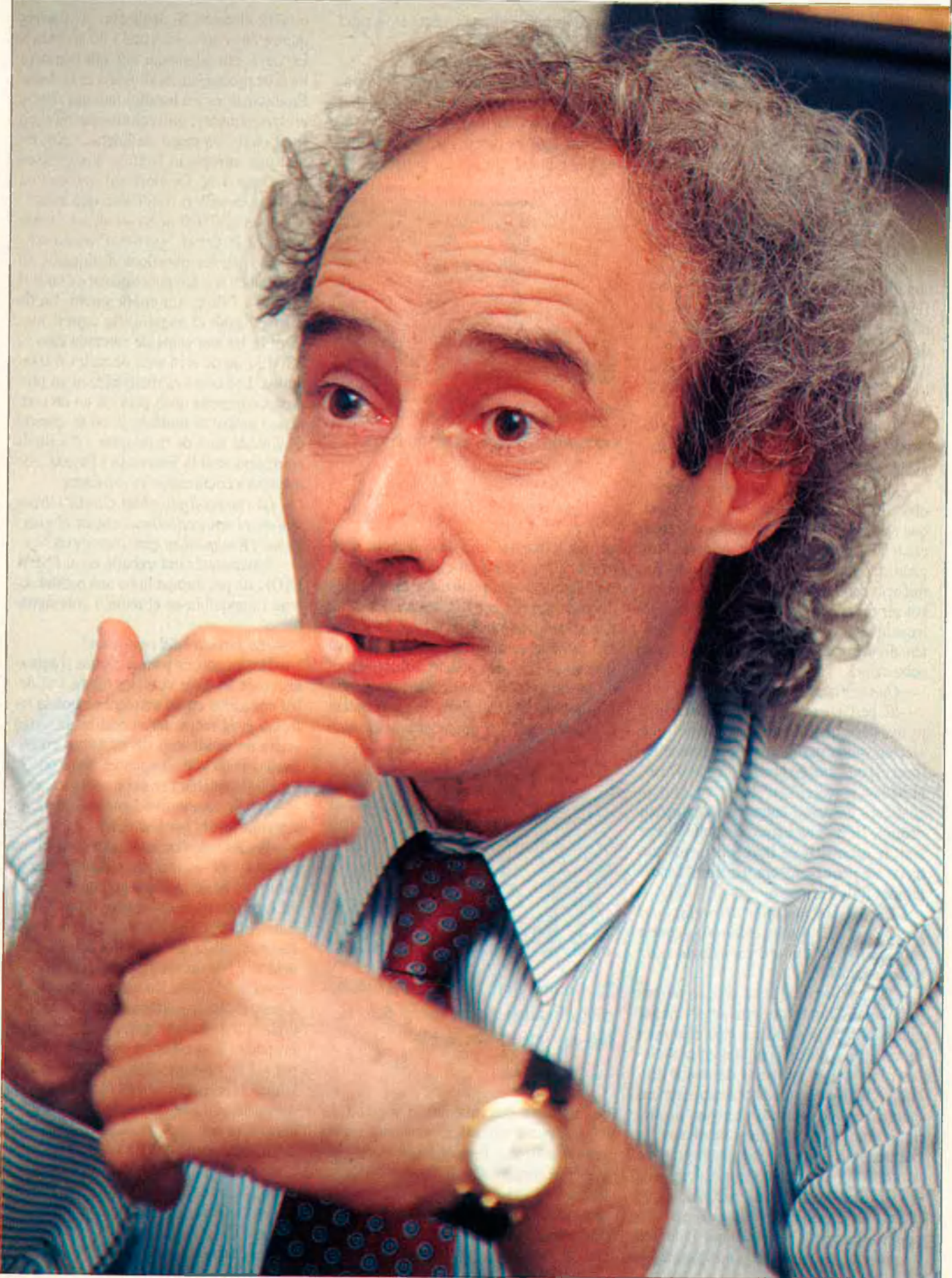
—Ha reaccionat a temps en determinats aspectes, i ara cal ultimar el conjunt de mesures per al futur immediat. A diferència d'altres partits, per exemple el PP, quan el PSOE ha tingut problemes relacionats amb aquests aspectes, foren o no foren després certs, ha pres mesures. No hi ha cap membre en el govern d'Espanya que haja estat sotmès a aquestes sospites i haja tingut impunitat. Això no ho poden dir tots, no ho pot dir el PP en els llocs que governa. Al PSOE, si hi ha hagut qualsevol problema, s'ha produït la separació de les persones que han pogut estar suposadament implicades.

—*¿La corrupció no és patrimoni de la dreta?*

—Històricament podem dir que si és patrimoni d'algú, és d'ells. Això és cert.

—*Gran part de la bossa de l'abstenció la integren ex-votants del PSOE. ¿Com pensen reil·lusionar aquests electors?*

—S'ha de donar il·lusió d'acord amb un fet molt clar i molt real: estem disposats a innovar tots aquells aspectes necessaris per a donar continuïtat a un procés que començà l'any 82 i que ha estat balisat en etapes molt clares. En etapes molt decisives de la vida ciutadana, del reconeixement

ment exterior d'Espanya i la seua presència en el món, de configuració de l'autonomia com una forma d'entendre l'estat, de consecució de major riquesa global... I que al moment present hi ha problemes i alguns poden ser específics nostres, però altres tenen la seua plasmació en el conjunt del món. En aquesta situació pensem que és necessari cridar totes les persones que han donat suport a aquest projecte, tots aquells que tenen una implicació en la construcció d'un projecte progressista que no pot decaure en aquest moment. El PP significa una tornada arrere, un fre sobre l'avanç, i això ho saben la majoria de les persones que han donat suport al projecte del PSOE. Volem il·lusionar de nou aquestes persones cridant-les a la construcció d'aquesta nova etapa de regeneració.

—*Si ha d'haver-hi regeneració és perquè hi ha hagut deteriorament. Concretament, ¿què ha passat en el PSOE?*

—La regeneració ha de ser sempre un objectiu constant, perquè en el moment que es perd de vista es produeix un retrocés o un estancament. En un projecte progressista com el nostre ha de ser una referència constant. I en el present moment pot ser més necessària, perquè encara que hagen pogut ocórrer fets aïllats que afecten, diguem-ne, a l'honorabilitat o al reconeixement...

—*Que han ocorregut.*

—Sí, però encara que hagen ocorregut, i jo insistesc que són fets puntuals i que afecten molts partits distints —probablement els que més en parlen—, a part d'això, hi ha una percepció en el ciutadà: la desconfiança existeix i aquestes coses poden ocórrer. Hi ha una major sensibilitat. Per tant, la necessitat de la regeneració, que ha de ser permanent, ara requereix aspectes més forts d'actuació.

—*Un dels sectors més divorciats del partit és el dels agents culturals, ¿com a ex-conseller de Cultura com pensa refer aquesta relació?*

—Tampoc es pot afirmar així, en termes de divorci. Durant un temps hem tingut una presència hegemònica des dels punt de vista de la política cultural en la societat, i han arribat moments de major dificultat, derivats de moltes circumstàncies, entre altres que potser és necessari mantenir sempre el diàleg permanent amb la cultura. Però hi ha un desig molt gran, en sectors molt importants de la cultura i en els socialistes valencians, per produir un diàleg fort i intens entre els creadors i els polítics, bé com a persones que defensen un projecte, bé com a persones que tenen

la seua responsabilitat concreta en la pràctica de la política cultural.

—*La divisió interna del partit...*

—D'una manera molt serena, he fet algunes reflexions. Quan no hi ha debat, discussió o aportació d'idees distintes, les crítiques que es reben són de monolitisme, tancament, de ser un partit que no

RAFA GIL

“Si la corrupció ha de ser patrimoni d'algú, és de la dreta.”

permet expressar una discrepància. I en canvi, quan s'entra en una etapa en què sembla que poden realitzar-se aportacions diverses des del conjunt de la militància, que poden fer-se interpretacions més plurals del que és un projecte comú —convé no oblidar-ho—, ens podem trobar enfront de les crítiques de *divisió*, de falta de garantia d'unitat. El PSOE és un projecte compartit, amb un missatge unitari, amb

RAFA GIL

“Leopold Ortiz és un contrincant més dins de la indefinició de liderat que afecta el PP.”

una garantia clara davant la societat de dur endavant aquest projecte, però amb veus plurals que l'enriqueixen i que permeten la suggerència, la innovació, la reforma dins del propi partit. Ara: quan la dreta utilitza això com una expressió de desprestigi, oculta un fet real, i és la capacitat de la gent del PSOE per a discutir i

establir el pacte. Si analitzem els darrers quinze anys del socialisme i de la dreta a Espanya, ens adonarem que qui realment ha estat profundament dividida és la dreta. En discussions, en baralles internes fortes, en trencaments, en recomposicions, en fundacions, en canvi de líders... Ara tenen una agrupació fictícia d'interessos amb vista a un fet electoral que creuen que està en millors condicions que abans.

—*Si en el PSOE hi ha un sector “renovador”, ¿és que el “guerrista” no ho és?*

—Al final les qüestions d'etiquetes no signifiquen res. Un pot etiquetar-se amb el positiu i l'altre, automàticament, ha de carregar amb el negatiu. En aquest moment hi ha una etapa de serenitat dins el PSOE, i no de crisi sinó de reflexió tranquil·la. Les coses es materialitzen en propostes concretes quan pertoca, en un congrés, i arribat el moment ja no és qüestió d'etiquetes sinó de continguts i d'actituds en relació amb la innovació i l'avanç i de resposta a circumstàncies canviants.

—*La rumorologia situa Ciprià Ciscar tant en el renovadorisme com en el guerrisme. ¿Realment en quin sector està?*

—Fonamentalment treballa en el PSPV-PSOE, on per fortuna hi ha una actitud serena i tranquil·la en el tema, i cohesionada...

—*¿La serenitat del cementeri?*

—No, en part és perquè alguna d'aquestes coses les hem viscudes també i el debat ens arriba en un moment en què la reflexió ja la tenim feta i realitzada. Avui estem en condicions de no entrar en etiquetes, però sí d'acceptar el repte que la societat té establert en el present moment.

—*¿Com conceptua Leopold Ortiz, el seu contrincant per la dreta?*

—Per les seues característiques, si el PP ha pensat en ell —és una especulació, naturalment— ho ha fet pensant en un espai polític determinat: el que ocupa Unió Valenciana. El PP a València no ha avançat precisament en la definició del literat. Leopold Ortiz és un contrincant més dins d'aquesta indefinició. No em preocupa. Com a contrincant, fonamentalment, es té a la dreta. La dreta ens parla de molt poques propostes concretes: té por d'aprofundir per tal de no espantar el ciutadà, ja que l'única oferta concreta és el retrocés. En més d'un any que fan campanya electoral encara no han exposat cap proposta concreta, sobretot perquè no poden il·lusionar a ningú. De fet, el PP no il·lusiona a ningú: tracta de crear desil·lusió respecte a altres opcions de progrés. Han parlat de corrupció, tot oblidant les responsabilitats pròpies, sense netejar la seua casa i sense

preocupar-se de si això perjudica al conjunt. Han parlat de divisió dels altres, sense ocupar-se'n de la seua. I han parlat de crisi econòmica i de desocupació, tot ocultant que en els llocs amb què ells han estat més identificats, com puga ser Gran Bretanya, aquest problema ha estat més greu.

—*En l'actual conjuntura, de governar el PP a fer-ho el PSOE, ¿variaria molt la política econòmica?*

—La política econòmica que ha practicat el govern socialista és la que ha permès avançar, crear riquesa i produir redistribució. És indubtable que ara estem afectats per una crisi econòmica amb la traducció corresponent del problema de l'atur, que es configura com el primer problema que hem d'afrontar i resoldre. Les circumstàncies també eren distintes fa deu

anys, quan patíem una crisi més profunda que aquesta i en pitjors condicions per a nosaltres. Una crisi que arrancava dels anys 74-75 i que, quan els socialistes arribem a governar en el 82, estava en el seu màxim auge. El govern socialista va haver d'emprar unes mesures enèrgiques dirigides a la recuperació econòmica de l'estat, cosa que comença a veure's des de l'any 85, i en pocs anys el creixement econòmic d'Espanya ha estat un dels més espectaculars: s'ha passat d'una renda per càpita de 4.500 dòlars en l'any 82 a quasi 15.000 en el 92. Ara, a partir del segon semestre del 92, estem en una crisi influïda per la crisi internacional i que té repercussions en el conjunt d'Espanya. És un fet real. Però també ho és que avui hi ha més instruments que en el 82 per a eixir d'aquesta crisi, en molt menys temps del que es va tardar del 75 al 85. L'any 94 ja es perfila com un any de recuperació de l'actual crisi.

Quant a la dreta, encara no ha parlat de projectes ni de mesures, sinó que ha fet crítiques desqualificadores. I del poc que ha dit, se n'ha desdit: va dir que la pesseta no s'havia de mantenir en el sistema europeu i ara diu que sí. Per tant, la política econòmica, d'uns a altres, seria molt distinta.

—*¿Com incidirà electoralment el malestar dels damnificats per la presa de Tous?*

—Els problemes derivats del trencament de la presa de Tous el 20 d'octubre del 82 no són d'ara, sinó de tots els dies d'aquests onze anys transcorreguts. ¿Què ha can-

viat? Que avui hi ha solucions encetades, encara que hi haja aspectes no totalment resolts però que estan en vies de resolució. Avui és el moment més avançat perquè s'ha eixit de la via penal, on s'ha passat bastant temps, i els tribunals no solament no ho han resolt sinó que han tornat les coses al seu inici. Tenint en compte aquest fet, el govern ha pres mesures, i algú es pot preguntar per què ara i no abans. La resposta és molt clara: abans no es podia perquè la mateixa llei ho dificultava; avui es pot perquè des del mes de febrer està vigent la nova llei de Procediment i Règim Jurídic de les Administracions, que estableix la possibilitat de resoldre extrajudicialment aquests problemes si hi ha voluntat per les dues parts. Per tant, encara que el problema existeix, està en vies de solució i en millor situació que fa un any.

El conseller autonòmic

Va ser el primer alcalde que va donar el nom de País Valencià a una plaça, i el seu ajuntament va demanar l'autonomia per la via 151 abans que cap altre. Va ser el conseller més important dels governs valencians dels anys 80, i el líder més hàbil i carismàtic del PSPV-PSOE. El tracte orgànic, inversament proporcional a la capacitat, ho corrobora. El premi, potser, consistia a anticipar-se per convicció mentre que els altres acudien forçats per necessitat.

—*¿I els malestres ocasionats a la pròpia militància —Alzira, posem per cas—, quina repercussió electoral poden tenir?*

—Aquestes qüestions s'han de resoldre sempre democràticament, utilitzant les regles de joc establertes en el partit. Estic convençut que es farà així, en la serenitat del treball diari i no en una campanya electoral. I els ciutadans també faran la seua reflexió, posant per damunt dels problemes concrets de militància el que són objectius de tots.

—*El fet que Joan Lerma no forme part del comitè estratègic ¿significa una devaluació del secretari general dels socialistes valencians?*

—Més aviat al contrari. Joan Lerma ha expressat sempre que la seua prioritat política i institucional és la Generalitat valenciana. Un comitè d'estratègia requereix una presència ininterrompuda al llarg de

seixanta o més dies per part de les persones que l'integren, per tant això implicava un distanciament de l'activitat institucional. Aquesta, i no cap altra raó, és l'explicació de l'absència de Lerma del comitè d'estratègia. Pensa que no hi ha cap president autonòmic en el comitè, però en qualsevol cas la fluïdesa de relació i col·laboració està garantida.

—*¿Ciprià Ciscar s'ha fet lermista?*

—Si he dit abans que les etiquetes no són adequades, encara crec que ho són menys les que poden obeir a personalismes o nominalismes. Totes aquestes qüestions les tenim molt superades al si del PSPV-PSOE.

—*¿El PSPV-PSOE té el pes que li correspon per militància en Madrid?*

—És la segona de les federacions socialistes, i té un pes important quant a mi-

litància en el conjunt del PSOE. Fins ara aquest pes ha existit, però estic convençut que a partir d'ara es reflectirà.

—*¿En què ha quedat el Programa 2000?*

—Va ser un document de reflexió i treball interessant al llarg d'un temps, que es va concloure en les resolucions del XXXII congrés. El que passa és que els esdeveniments han estat molt ràpids en els últims temps, i per tant, havent fet aquest esforç important de reflexió i aposta pel futur, avui és necessari continuar aportant noves idees i resolucions al que ja és aquest futur, ja que tot és un procés inacabat. La innovació consisteix a acceptar

el repte de les circumstàncies.

—*El seu nom sona com l'únic capaç de recuperar l'alcaldia de València. per als socialistes ¿És només un rumor?*

—No s'ha plantejat per part de qui pertoca, per tant no té més vigència que la del rumor.

—*¿Com valora el període conservador al consistori de València?*

—És un dels exemples del que comporta el govern de la dreta, del que significa la seua actitud entre les proclames buides i el contrast amb la realitat quotidiana. Res del que han anunciat s'ha plasmat. No he vist major eficàcia, ni reducció de les despeses públiques... res.

I en canvi sí que he vist generar desil·lusió. El PP ha afegit foscor i ha eliminat esperances.

Miquel Alberola